

Тимошенко Любов Вікторівна

канд. економ. наук, доцент кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна

Романюк Наталя Миколаївна

канд. економ. наук, доцент кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна

**ПІДПРИЄМНИЦЬКІ РИЗИКИ В СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

Основними ознаками підприємницької діяльності є творчість, креативність, пошук інноваційних ідей задоволення потреб клієнтів та ризик, що беруть на себе суб'єкти при виробництві продукції, наданні послуг та виконанні робіт з метою отримання прибутку. Всі види ризиків поділяють на дві групи залежно від факторів впливу: внутрішні та зовнішні. Перші безпосередньо пов'язані з процесом господарювання підприємств, тому підлягають контролю та управлінню. Другі – формуються в зовнішньому середовищі, підприємці мають прогнозувати їх вплив на результати діяльності та адаптуватися до можливих змін.

Систему ризиків формують декілька рівнів. Перший – загальний складаються з політичних, економічних, соціальних, екологічних та

техногенних. Кожен з цих видів розподіляється на підвиди, що утворюють другий рівень.

Політичні ризики пов'язані з ймовірністю негативно впливу на суб'єкти підприємницької діяльності з боку державної влади. Основними факторами політичного ризику є поява локальних конфліктів, військових дій на території держави, революцій, зміна законодавства та політичного устрою, впровадження непопулярних реформ, загострення внутрішньополітичної ситуації тощо. Окремо доцільно виділити корупційний ризик, що струмує розвиток не тільки суб'єктів підприємницької діяльності, а й країни в цілому.

За результатами наукових та соціальних досліджень фактори, що сприяють прояву корупційного ризику варто розділити за сферами [1]:

1. Надання адміністративних послуг – складність процедур та великі строки надання послуг, брак публічної інформації щодо адміністративних послуг, обмежений доступ до представників адміністрації.

2. Контролю та нагляду – широкі повноваження окремих адміністративних органів, що стосуються заборони або припинення діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, проведення необґрунтованих перевірок, які здебільшого спрямовані на покарання, а не на передбачення, роз'яснення та усунення порушень з боку підприємців.

Окремі види політичних ризиків виникають уразі браку інформації або її викривлення. Так проявляється інформаційний ризик в публічній сфері. Кількісно оцінити його наслідки складно, тому органи влади мають визначити основні напрями зменшення зазначеного ризику шляхом запобігання:

- витоку інформації;
- несанкціонованим діям з копіювання, видалення або спотворення інформації;
- загрози інформаційної безпеки.

Особливої актуальності для підприємств та урядових структур набуває класифікація ризиків, на основі якої визначають основні напрями управління та формують заходи мінімізації впливу:

Незначний – рівень ризику, який за розрахунками є менше за прийнятний, що встановлений адміністративними органами.

Прийнятний – соціально, економічно, технічно і політично обґрунтований ризик, який не перевищує гранично допустимого рівня [2].

Граничний – максимально допустимий ризик на державному чи місцевому рівнях, що враховує соціально-економічні, екологічні та технологічні вимоги.

Недопустимий – ризик, який за результатами оцінки перевищує прийнятний рівень прийнятого граничного ризику.

При прийнятті стратегічних або тактичних рішень на державному чи регіональному рівня неможливо визначити та оцінити всі ризики. Проте важливо обґрунтувати найбільш вірогідні з них та ті, що можуть призвести до найбільших негативних наслідків.

Бібліографічні посилання

1. Закон України «Про адміністративні послуги» [Електронний ресурс] / Відомості Верховної Ради України. – Текст. Дані. – 2013, № 32, ст.409 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

2. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [Електронний ресурс] / Відомості Верховної Ради України. – Текст. Дані. – 2007, № 29, ст.389. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#n23>